

Dokument s plenarne sjednice

B8-0053/2019 }
B8-0054/2019 }
B8-0055/2019 }
B8-0057/2019 }
B8-0060/2019 }
B8-0062/2019 } RC1

16.1.2019

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 135. stavkom 5. i člankom 123. stavkom 4.
Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B8-0053/2019 (ECR)
B8-0054/2019 (GUE/NGL)
B8-0055/2019 (Verts/ALE)
B8-0057/2019 (ALDE)
B8-0060/2019 (S&D)
B8-0062/2019 (PPE)

o Sudanu
(2019/2512(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, David McAllister, Elmar Brok, Pavel Svoboda, Eduard Kukan, Milan Zver, Krzysztof Hetman, Jarosław Wałęsa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elisabetta Gardini, Csaba Sógor, Patricija Šulin, Romana Tomc, Bogusław Sonik, Luděk Niedermayer, Michaela Šojdrová, Lorenzo Cesa, Marijana Petir, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Ivo Belet, Ivana Maletić, Andrey Kovatchev, Stanislav Polčák, Laima Liucija Andrikienė, Deirdre Clune, Francis Zammit Dimech, László Tókés, Jiří Pospíšil, Anna Záborská

RC\1174161HR.docx

PE631.649v01-00 }
PE631.650v01-00 }
PE631.651v01-00 }
PE631.653v01-00 }
PE631.656v01-00 }
PE631.658v01-00 } RC1

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Elena Valenciano, Pier Antonio Panzeri

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Charles Tannock, Karol Karski, Ruža Tomašić, Pirkko Ruohonen-Lerner, Jan Zahradil, Valdemar Tomaševski, Jana Žitňanská, Branislav Škripek

u ime Kluba zastupnika ECR-a

Marietje Schaake, Nedzhmi Ali, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, İlhan Kyuchyuk, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä, Cecilia Wikström

u ime Kluba zastupnika ALDE-a

Marie-Christine Vergiat, Merja Kyllönen, Patrick Le Hyaric, Barbara Spinelli, Miguel Urbán Crespo, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Estefanía Torres Martínez, Lola Sánchez Caldentey, Dimitrios Papadimoulis, Kostadinka Kuneva, Stelios Kouloglou

u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

Margrete Auken, Bodil Valero, Jordi Solé

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o Sudanu (2019/2512(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Sudanu, uključujući one od 31. svibnja 2018.¹, 15. ožujka 2018.², 16. studenog 2017.³ i 6. listopada 2016.⁴,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., čija je ugovorna strana od 1986. i Republika Sudan,
 - uzimajući u obzir činjenicu da je borac za ljudska prava Salih Mahmud Osman 2007. primio Nagradu Saharov za slobodu mišljenja,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Sudanu od 19. studenoga 2018.,
 - uzimajući u obzir izjavu Trojke (Sjedinjene Države, Norveška i Ujedinjena Kraljevina) i Kanade od 8. siječnja 2019. o odgovoru na nastavak prosvjeda u Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 24. prosinca 2018. i 11. siječnja 2019. o aktualnim prosvjedima u Sudanu,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir Ustav Sudana iz 2005.,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua koji je sudanska vlada potpisala 2005.,
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030.,
 - uzimajući u obzir interaktivne dijaloge o stanju u području ljudskih prava u Sudanu koje je 11. prosinca 2018. održalo Vijeće UN-a za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je vlada Sudana sredinom prosinca najavila ukidanje subvencija za osnovna dobra kao odgovor na brzo rastuću inflaciju; budući da je inflacija u toj zemlji dosegla 122 % te je trenutačno druga najveća na svijetu⁵;

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0233.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0080.

³ SL C 356, 4.10.2018., str. 50.

⁴ SL C 215, 19.6.2018., str. 33.

⁵ Izračun profesora Stevea H. Hankea, Johns Hopkins University.
<https://allafrica.com/stories/201807230267.html>

- B. budući da od 19. prosinca 2018. prosvjednici na ulicama Sudana prosvjeduju zbog rasta cijena, smanjenja subvencija na osnovne proizvode i nestašice goriva; budući da su se ti prosvjedi proširili iz manjih gradova i sela do glavnog grada Khartouma;
- C. budući da su se prosvjedi proširili i da su još deseci tisuća ljudi iz svih slojeva društva izašli na ulice kako bi se usprotivili autoritarnom režimu i tražili od predsjednika Omara al-Bašira, koji je na vlasti 29 godina, da odstupi s dužnosti;
- D. budući da su se 22 političke stranke povukle iz vlade iz solidarnosti s prosvjednicima; budući da prosvjede podupiru neki od bivših predsjednikovih saveznika i članova njegove vladajuće stranke, koji se smatraju ozbiljnom prijetnjom za predsjednika al-Bašira koji želi izmijeniti članak 57. Ustava kako bi mogao dobiti doživotan mandat;
- E. budući da su 22 oporbene političke stranke i klubovi zastupnika 1. siječnja zatražili od predsjednika al-Bašira da prenese ovlasti na „suvereno vijeće” i prijelaznu vladu koja bi odredila „prikladan” datum za održavanje demokratskih izbora; budući da bi se sljedeći predsjednički izbori u Sudanu trebali održati 2020.; budući da se prema sudanskom Ustavu predsjednik al-Bašir ne može ponovno kandidirati za predsjednika nakon isteka sadašnjeg mandata; budući da su neki zakonodavci u Sudanu izrazili spremnost na izmjenu Ustava kako bi se produžilo maksimalno trajanje predsjedničkih mandata i omogućilo predsjedniku al-Baširu da se ponovno kandidira na izborima 2020.;
- F. budući da su sudanske vlasti rasporedile snage nacionalne sigurnosti, policiju i paravojne snage, koji su koristili pretjeranu silu kako bi raspršili nenaoružane prosvjednike, tukli ih palicama i ispaljivali bojevo streljivo, gumene metke i suzavac;
- G. budući da je predsjednik al-Bašir jedini aktualni vođa države optužen za zločine protiv čovječnosti, ratne zločine i genocid koje je počinio tijekom svoje kampanje etničkog čišćenja u Darfuru i protiv kojeg je Međunarodni kazneni sud izdao dva neprovedena uhidbena naloga, 4. ožujka 2009. i 12. srpnja 2010.; budući da je Sudan, iako nije država stranka Rimskog statuta, rezolucijom br. 1593 Vijeća sigurnosti UN-a (iz 2005. godine) obvezan na suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom; budući da je predsjednik al-Bašir unatoč uhidbenim nalozima nekažnjeno nastavio sa zločinima, točnije, bombardiranja i napade na civile proširio je s Darfura na sudanske države Plavi Nil i Južni Kordofan;
- H. budući da je prema navodima međunarodnih organizacija za ljudska prava 1. siječnja 2019. broj poginulih iznosio 45; budući da je sudanska vlast izvijestila o samo 24 smrtna slučaja; budući da su 9. siječnja 2019. tijekom prosvjeda protiv vlade u Sudanu ubijena još tri prosvjednika; budući da se istog dana u Khartoumu održavao prvi skup pristaša predsjednika al-Bašira radi pružanja potpore predsjedniku;
- I. budući da je prema navodima sudanske vlade policija u tri tjedna prosvjeda uhitila 816 osoba, no prema tvrdnjama civilnog društva stvaran je broj mnogo veći; budući da je nekoliko članova katedre Sveučilišta iz Khartouma uhićeno nakon što su se pridružili prosvjedima; budući da su brojni oporbeni vođe, novinari, borci za ljudska prava, sveučilišni profesori i studenti, uključujući one teško ozlijedene, i dalje u pritvoru i da ne smiju primati posjete članova obitelji, odvjetnika ili liječnika;

- J. budući da je Salih Mahmud Osman, sudanski odvjetnik iz područja ljudskih prava i dobitnik Nagrade Saharov iz 2007., uhićen 8. siječnja 2019. u svom odvjetničkom uredu; budući da su vlasti potvrdile da je u pritvoru, ali nisu otkrile na kojoj lokaciji; budući da je obitelj g. Osmana osobito zabrinuta zbog njegova pritvaranja jer boluje od povišenog krvnog tlaka i dijabetesa, zbog čega mu je potrebna liječnička pomoć;
- K. budući da je val uhićenja obuhvatio mnoge borce za ljudska prava i nekoliko članova oporbe;
- L. budući da je bivši potpredsjednik Ali Osman Taha 8. siječnja 2019. upozorio vladine protivnike da će paravojne postrojbe braniti zemlju;
- M. budući da su slobodni, neovisni i nepristrani mediji jedan od glavnih temelja demokratskog društva; budući da je vlada blokirala pristup društvenim medijima i budući da je nekoliko novinskih kuća prestalo tiskati novine nakon što je Nacionalna obavještajna i sigurnosna služba (NISS) izdala ograničenja u pogledu objavljivanja informacija o prosvjedima; budući da je raširena upotreba VPN-a omogućila ljudima da dijele uznemirujuće slike i videozapise ranjenih i ubijenih prosvjednika; budući da se Sudan nalazi na 174. mjestu od 180 zemalja na svjetskom indeksu slobode medija 2018. reportera bez granica; budući da je Udruženje sudanskih stručnjaka, koje među ostalim obuhvaća liječnike, profesore i inženjere, 13. siječnja 2019. pozvalo na održavanje prosvjeda u glavnom gradu Khartoumu i u drugim gradovima kao što su Madani (na istoku), Kosti (na jugu) i Dongola (na sjeveru) povodom „tjedna ustanka”; budući da je prvi puta objavljen poziv na održavanje prosvjeda i u Nyali i Al-Fasheru, u regiji Darfur u kojoj vlada sukob;
- N. budući da se prema navodima boraca za ljudska prava stanovnici regije Darfur posebno suočavaju s uznemiravanjem i uhićenjima diljem zemlje, čak i ako nisu sudjelovali u prosvjedima;
- O. budući da Sudan još nije ratificirao druge ključne opće ugovore o ljudskim pravima, uključujući Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja i Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;
- P. budući da je Trojka koju čine SAD, Norveška i UK, a podržava Kanada, javno osudila brutalnu represiju prosvjednika u Sudanu;
- Q. budući da EU održava kontakte na visokoj razini sa sudanskom vladom, uključujući posjete povjerenika Sudanu;
- R. budući da, prema svjetskom indeksu progona kršćana za 2018. godinu koji sastavlja organizacija Open Doors International, Sudan zauzima četvrtoto mjesto među zemljama u kojima je najteže biti kršćanin; budući da je situacija jednako loša i za druge vjerske manjine i nevjernike;
- 1. oštro osuđuje prekomjernu uporabu sile NISS-a tijekom aktualnih prosvjeda građana i aktualnu represiju koju provode vlasti u Sudanu, koje su i dalje usmjerene na aktiviste i borce za ljudska prava, kao i na odvjetnike, učitelje, studente i liječnike;

2. poziva sudansku vladu da prekine smrtonosnu upotrebu sile, proizvoljna uhićenja i pritvaranja mirnih prosvjednika i da sprječi daljnje krvoproljeće i upotrebu mučenja; ističe da bi sva tijela kaznenog progona i sigurnosna tijela trebala djelovati pod izravnom kontrolom vlade i u skladu s ustavnim i međunarodnim obvezama Sudana;
3. izražava sućut žrtvama nasilja koje je započelo kad su počeli narodni prosvjedi, kao i njihovim obiteljima;
4. poziva na trenutačno i bezuvjetno oslobođenje dobitnika Nagrade Saharov Saliha Mahmuda Osmana i potiče sudanske vlasti da mu osiguraju hitnu medicinsku skrb i neometan pristup odvjetniku i njegovoj obitelji;
5. poziva vladu Sudana da poštuje pravo građana da izraze svoju zabrinutost i da dopusti svim borcima za ljudska prava u Sudanu da bez ikakvih ograničenja ili odmazde obavljaju svoj legitimni rad u području zaštite ljudskih prava;
6. posebno je zabrinut zbog sudbine 32 sveučilišnih studenata iz Darfura koje su sudanske vlasti uhitile 23. prosinca 2018. i koji su prikazivani pred medijima te su navodno optuženi za to da su bili na obuci u Izraelu i okrivljeni za prosvjede koji su u tijeku;
7. zahtijeva od sudanske vlade da smjesta i bezuvjetno oslobodi sve borce za ljudska prava, novinare, vođe političke oporbe i druge prosvjednike koji su trenutačno u pritvoru bez optužnice ili suđenja i da onima koje čeka suđenje omogući potpuni pristup pravnom zastupanju; poziva vladu Sudana da obznaniti lokaciju na kojoj su pritvoreni;
8. poziva sudansku vladu da odmah istraži sve navode o mučenju, zlostavljanju, proizvoljnom pritvaranju i pretjeranoj uporabi sile protiv osoba koje su pritvorili policija i NISS, uključujući uskraćivanje potrebne liječničke pomoći, i da se počiniteljima poštено sudi, u cilju objave rezultata istraga i privođenja počinitelja pravdi u skladu s međunarodnim standardima;
9. smatra da slobodni, neovisni i nepristrani mediji čine jedan od ključnih temelja demokratskog društva, u kojem otvorena rasprava ima suštinsku ulogu; poziva EU da uloži još veće napore za promicanje slobode izražavanja u okviru svojih vanjskih politika i instrumenata, među ostalim i u Sudanu;
10. poziva na to da se odmah ukinu ograničenja pristupa internetu i prekine ograničavanje slobode izražavanja cenzuriranjem novina te potiče Sudan na provođenje reformi kako bi se zajamčila sloboda izražavanja, u skladu s njegovim ustavnim i međunarodnim obvezama, uključujući Sporazum iz Cotonoua kako je prvi put izmijenjen u Luxembourgu 25. lipnja 2005.;
11. izražava žaljenje zbog progona kršćana, pripadnika drugih religija i nevjernika te zatvaranja i rušenja crkava, koje je odobrila država; ponavlja da su sloboda vjere, savjesti i uvjerenja univerzalna ljudska prava koja treba svugdje štititi i koja moraju svima biti zajamčena;
12. naglašava važnost pridržavanja izbornog kalendaru, ali sa zabrinutošću primjećuje da je

počeo postupak izmjene sudanskog Ustava kako bi se omogućilo da se predsjednik al-Bašir ponovno kandidira na predsjedničkim izborima;

13. ponovno zahtijeva od predsjednika al-Bašira da poštuje međunarodno pravo u skladu s konvencijama i ugovorima kojih je njegova vlada stranka; dodatno podržava ulogu Međunarodnog kaznenog suda u provođenju optužbi za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid koje su protiv njega podignute;
14. podsjeća na izjavu koju je 31. svibnja 2018. objavio povjerenik Stylianides u Europskom parlamentu i u kojoj je rekao da će se EU nastaviti koristiti različitim sredstvima koja su mu na raspolaganju za promicanje i zaštitu ljudskih prava žena i djevojčica u Sudanu, među ostalim i poboljšanjem njihova pristupa kvalitetnom obrazovanju i uslugama zdravstvene skrbi te podizanjem razine osviještenosti o njihovim pravima među zajednicama, posebno u cilju smanjenja štetnih praksi poput genitalnog sakaćenja žena;
15. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da zajamče da se mjerama „upravljanja migracijama” i borbe protiv terorizma ne ugrožava potpora za ljudska prava; zabrinut je zbog toga što se suradnja EU-a i pojedinih država članica sa Sudanom u području migracija upotrebljava kao izgovor, kao i za jačanje sposobnosti te zemlje da nadzire i ugnjetava ljudi, primjerice jačanjem nadzornog kapaciteta, među ostalim i na granicama, te nabavom opreme, kao što je biometrijska oprema; poziva EU i njegove države članice da stoga osiguraju potpunu transparentnost u pogledu projekata u području sigurnosti u koje je uključen Sudan, uključujući i sve planirane aktivnosti i korisnike finansijskih sredstava EU-a i država članica;
16. ponavlja svoj poziv da se na razini cijelog EU-a zabrani izvoz, prodaja, ažuriranje i održavanje svih oblika sigurnosne opreme koja se može upotrijebiti za unutarnju represiju, uključujući zabranu tehnologije internetskog nadzora za države u kojima je stanje ljudskih prava iznimno loše, poput Sudana;
17. prima na znanje izjave glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje u kontekstu aktualnih prosvjeda; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici Unije da javno osudi zabrinjavajuće stanje u Sudanu i da se koristi svim sredstvima utjecaja kako bi izvršila pritisak na sudanske vlasti da zaustave aktualno nasilje i represiju, masovna uhićenja i ubojstva te da ih potakne na poštovanje njihovih obveza u pogledu međunarodnih normi i zakona;
18. naglašava angažman EU-a u pružanju humanitarne pomoći i potpore organizacijama civilnog društva u Sudanu i potiče EU i njegove države članice da nastave sa svojim naporima u tim područjima; potiče Komisiju da dodatno ojača finansijsku potporu za borce za ljudska prava i organizacije civilnog društva u Sudanu u okviru Europskog razvojnog fonda;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, sudanskoj vradi, Afričkoj uniji, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine EU-a i AKP-a i Panafričkom parlamentu.

